

Dokument s plenarne sjednice

A9-0308/2023

26.10.2023

IZVJEŠĆE

o provedbi programa Europske snage solidarnosti za razdoblje 2021.–2027.
(2023/2018(INI))

Odbor za kulturu i obrazovanje

Izvjestiteljica: Michaela Šojdrová

Izvjestiteljica za mišljenje pridruženog odbora u skladu s člankom 57.
Poslovnika:
Beata Kempa, Odbor za razvoj

SADRŽAJ

	Stranica
OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	12
PRILOG: POPIS SUBJEKATA ILI OSOBA OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE	22
MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ	23
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	28
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	29

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

1. Uvod

U ovom se izvješću razmatra provedba programa Europske snage solidarnosti za vrijeme trajanja tekućeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021.–2027., a izvješćem je obuhvaćeno razdoblje 2021.–2023. Taj je program nasljednik programa Europske volonterske službe (EVS), koji se do 2018. provodio u okviru programa Erasmus+. Nakon toga, program Europske snage solidarnosti provodio se kao pilot-projekt u razdoblju 2018.–2020.

Aktualni samostalni program vodeći je program EU-a za volontiranje. U okviru tog programa pruža se jedinstvena ulazna točka za aktivnosti volontiranja za mlade diljem EU-a i izvan njega te iskustvo koje obogaćuje u kontekstu neformalnog i informalnog učenja.

Nadalje, on se razvio iz programa koji volonterima nudi samo mobilnost u svrhu učenja u program u okviru kojeg se naglasak stavlja na solidarnost i utjecaj na zajednicu. Volontiranje je u konačnici izraz solidarnosti koji donosi jasne koristi za društvo, građansko sudjelovanje i aktivno građanstvo, ali ujedno sudionicima pruža mogućnost razvoja relevantnih vještina i kompetencija.

U Uredbi 2021/888 navodi se: „*Program je osmišljen kako bi mladima otvorio nove mogućnosti za poduzimanje aktivnosti volontiranja u područjima povezanim sa solidarnošću te za osmišljavanje i izradu projekata u području solidarnosti na vlastitu inicijativu. Tim mogućnostima doprinosi se poboljšanju osobnog, obrazovnog, društvenog, građanskog i profesionalnog razvoja mladih.*”

U ovom se izvješću razmatra tekuća provedba ciljeva i aktivnosti tog programa te se naglašavaju uspjesi i mogući nedostaci u pružanju mogućnosti za solidarnost mladima.

Izvjestiteljica je u okviru rada na izvješću o provedbi organizirala sastanak s dionicima, koji je održan 23. svibnja 2023. Informacije je dalo ukupno jedanaest dionika, uključujući nacionalne agencije, međunarodne organizacije i nevladine organizacije. Osim tog sastanka, izvjestiteljica je primila nekoliko pisanih izjava drugih organizacija uključenih u taj program.

Izvjestiteljica je također iskoristila studiju Europske službe za parlamentarna istraživanja (EPKS) (koja se u dalnjem tekstu navodi kao „studija EPKS-a”) i studiju koju je naručio Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku (koja se u dalnjem tekstu navodi kao „studija”), u kojima se ocjenjuje rana provedba programa.

2. Kontekst provedbe programa

Kasno donošenje višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. i Uredbe o uspostavi programa Europske snage solidarnosti u svibnju 2021. dovelo je do određenih kašnjenja u provedbi, budući da mnoge organizacije nisu imale mogućnost predati projekt tijekom ljeta 2021. Nadalje, zbog pandemije bolesti COVID-19 projekti mnogih organizacija iz 2019. i 2020. odgođeni su za 2021.

Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 utjecala je na aspekt programa koji se tiče mobilnosti. Neke su se aktivnosti preselile u internetsko okruženje, ali su se mnogi angažmani morali otkazati.

Dodana vrijednost i otpornost tog programa došli su do izražaja početkom 2022. i početkom ruske vojne agresije na Ukrajinu te posljedičnog priljeva izbjeglica u bijegu od rata. U okviru programa Europske snage solidarnosti i Erasmus+ ukazale su se mogućnosti za preusmjeravanje aktivnosti kako bi se pružila potpora raseljenim osobama iz Ukrajine. Europske snage solidarnosti uvele su poseban prioritet politike za doprinos pomoći i potpori izbjeglicama iz Ukrajine. Na taj je način omogućena dobrovoljna prilagodba područja primjene i aktivnosti tekućih projekata Europskih snaga solidarnosti (volonterskih projekata i projekata solidarnosti) tom cilju. Osim toga, na brojne projekte kojima se pruža potpora u okviru tog programa tijekom 2021. i kasnije utjecao je niz ekstremnih vremenskih prilika i elementarnih nepogoda.

Unatoč tim preprekama, program Europske snage solidarnosti pokazao se jedinstvenim polazištem za europsku solidarnost i instrumentom za izgradnju zajednice, budući da su se brojni volonteri pridružili aktivnostima volontiranja tijekom pandemije ili kako bi se pružila pomoć izbjeglicama iz Ukrajine. Time se samo potvrđuje da su Europske snage solidarnosti istinski europski program kojim se pruža jedan od načina za suočavanje s aktualnim izazovima i nošenje s krizama.

3. Ciljevi i aktivnosti

Opći je cilj programa povećati sudjelovanje mladih i organizacija u pristupačnim i visokokvalitetnim aktivnostima solidarnosti, prvenstveno u volontiranju, kao sredstvu za jačanje kohezije, solidarnosti, demokracije, europskog identiteta i aktivnoga građanstva u Uniji i izvan nje, istodobno odgovarajući na društvene i humanitarne izazove na terenu, s posebnim naglaskom na promicanju održivog razvoja, socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti.

Specifični je cilj programa pružiti mladima, posebno mladima s manje mogućnosti, lako dostupne mogućnosti za sudjelovanje u aktivnostima solidarnosti kojima se pokreću pozitivne društvene promjene u Uniji i izvan nje, uz istodobno unapređivanje i odgovarajuće vrednovanje njihovih kompetencija te olakšavanje njihova trajnog angažmana kao aktivnih građana.

U tu se svrhu programom utvrđuju dva tematska područja djelovanja:

- (a) tematsko područje „sudjelovanje mladih u aktivnostima solidarnosti“ i
- (b) tematsko područje „sudjelovanje mladih u aktivnostima solidarnosti u okviru humanitarne pomoći“ („Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoći“).

Djelovanja obuhvaćena prvim tematskim područjem sastoje se od volontiranja, uključujući volonterske timove u područjima višeg prioriteta, te projekata solidarnosti. Obama tematskim područjima zajednička su djelovanja aktivnosti umrežavanja i mjere u pogledu kvalitete i potpore.

Za drugo tematsko područje nadležan je odbor DEVE Europskog parlamenta, koji je objavio mišljenje o toj temi.

U izvješću se opisuje na koji se način ostvaruju ciljevi i aktivnosti. Ocjena provedbe temelji se na usporedbi ciljeva programa i postignutih rezultata, uz uporabu kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja. Ti pokazatelji uključuju službene brojke koje je dostavila Europska komisija, konkretno rezultate studija koje su provele Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu te Glavna uprava za proračun, kao i ocjene i povratne informacije dobivene od različitih dionika.

4. Aktivnosti solidarnosti

U Izvještaju o uspješnosti programa koji je izradila Glavna uprava za proračun, kojim je obuhvaćeno razdoblje do 31. siječnja 2023., navodi se da je u okviru programa predviđeno pružanje mogućnosti za najmanje 185 755 mlađih u razdoblju 2021.–2027. Riječ je, međutim, o revidiranom broju, budući da se na početku provedbe programa 2020. broj mogućnosti procjenjivao na 270 000. Tijekom prve dvije godine zanimanje je izrazilo gotovo 330 000 mlađih. Unatoč početnim komplikacijama i krizama koje su uslijedile, u razdoblju 2021.–2022. u okviru programa potporu je primilo više od 42 903 mlađih od njih gotovo 80 000 koji su je zatražili u podnesenim zahtjevima. Među mlađima vlada veliko zanimanje za taj program, koje i dalje raste.

Oko 85 % mogućnosti volontiranja u okviru programa Europske snage solidarnosti odnosi se na dugoročne aktivnosti. Prvobitno se procjenjivalo da će dugoročne aktivnosti činiti 65 %, a kratkoročne aktivnosti 35 % ukupnog broja mogućnosti. Za dugoročne aktivnosti potrebno je više resursa. Uz inflaciju i visoke razine sudjelovanja mlađih s manje mogućnosti, to objašnjava relativno mali broj sudionika kratkoročnih aktivnosti u odnosu na početna predviđanja.

U odjelicima u nastavku bit će riječi o toj situaciji i o drugim aspektima programa u vezi s pojedinačnim aktivnostima programa, vidljivošću i izvršenjem proračuna. U svakom odjeljku iznosi se opisni pregled postignuća i izazova koje je potrebno rješavati.

4.1. Volontiranje

To je djelovanje i dalje najpopularnije među podnositeljima zahtjeva: u razdoblju 2021.–2022. za volontiranje su dodijeljena sredstva za 27 507 sudionika.

Uključivanje mlađih s manje mogućnosti jedan je od glavnih prioriteta politike. Komisija je 2021. donijela provedbeni akt kojim se želi postići uključivije i raznolikije sudjelovanje u programima Europske snage solidarnosti i Erasmus+ u razdoblju 2021.–2027. Provedbenom odlukom (EU) 2021/1877 trebalo bi se doprijeti do većeg broja osoba s manje mogućnosti te na taj način omogućiti većem broju osoba volontiranje u njihovoj zemlji boravišta ili u nekoj drugoj zemlji.

U projektima kojima su dodijeljena sredstva u okviru poziva za 2021./2022. sudjelovalo je ukupno 14 060 sudionika s manje mogućnosti, od čega 8 622 pojedinačnih volontera i 5 438 volonterskih timova. Ti brojevi premašuju prvobitnu namjeru uključive dimenzije programa i dokaz su njegove istinske uključivosti. Mladi s manje mogućnosti činili su ukupno 35 % sudionika tijekom 2021. i 2022.

Trebalo bi poduzeti daljnje napore kako bi program postao još uključiviji uzimanjem u obzir prijedloga utvrđenih u Preporuci Vijeća 2022/C 157/01 o mobilnosti mlađih volontera u

Europskoj uniji.

Broj volonterskih timova u kojima mladi mogu sudjelovati ovisi isključivo o njihovim željama. Međutim, pojedinačno volontiranje ograničeno je na najviše 12 mjeseci. Trebalo bi razmotriti fleksibilniji i uključiviji pristup, poput strategije kojom bi se sudionicima omogućilo kombiniranje različitih zemalja, tema ili iskustava umjesto ograničavanja na samo jednu dugoročnu mobilnost. Takvim uključivim pristupom otvorilo bi se više mogućnosti osobama koje se ne mogu obvezati na dulje razdoblje.

Organizacije pošiljateljice (potporne organizacije) od središnje su i temeljne važnosti u fazama pripreme i praćenja. U programskom vodiču navodi se sljedeća definicija njihove uloge: pružanje potpore te priprema i/ili ospozobljavanje sudionika prije polaska, posredovanje između sudionika i njihovih organizacija domaćina i/ili pružanje potpore sudionicima po povratku s aktivnosti, kao i upravljanje projektima i koordinacija projekata.

Pojmom „potporna organizacija“ ne opisuje se jasno njihova uloga i njihove odgovornosti. Jedan od prijedloga jest se za njih upotrijebi naziv „organizacije pošiljateljice“ (koji je bio u uporabi u prethodnoj Europskoj volonterskoj službi) i da njihovo sudjelovanje u djelovanjima volontiranja bude obvezno.

Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć centralizirano je djelovanje i logika na kojoj se ono temelji razlikuje se od decentraliziranog volontiranja. Te različite okolnosti uzrokuju veliku zbumjenost među korisnicima. Stoga bi se aktivnosti i komunikacija povezani s decentraliziranim i centraliziranim volontiranjem mogli bolje uskladiti i koordinirati.

Među ostalim, potrebno je riješiti izazove povezane s vizama s kojima se susreću volonteri Europskih snaga solidarnosti iz zemalja izvan šengenskog prostora, budući da organizacije domaćini ne mogu pružiti volonterima potporu u ishođenju viza. To bi trebalo uključivati financijsku i pravnu pomoć za angažmane u kojima sudjeluju državlјani trećih zemalja, mladi iz programa Erasmus+ i partnerskih zemalja te mladi izbjeglice. Jedno od mogućih rješenja je uvođenje posebne kategorije viza s ubrzanim i besplatnim postupkom za sudionike programa Europske snage solidarnosti.

4.2. Projekti u području solidarnosti

U sva četiri prioriteta područja bilježi se pozitivan trend u vezi s projektima solidarnosti: uključivanje i raznolikost; digitalna transformacija; sudjelovanje u demokratskom životu; zaštita okoliša, održivi razvoj i klimatska politika. Tijekom 2021. sredstva su dodijeljena za ukupno 1948 projekata, a tijekom 2022. za ukupno 1877 projekata. Ukupni broj volontera kojima su dodijeljena sredstva od 2021. do 2022. iznosi 12 548.

Tijekom pandemije bolesti COVID-19 također su započeti brojni projekti u okviru kojih se naglasak stavlja, na primjer, na najranjivije skupine ili poticanje primjene digitalnih alata. Nadalje, zabilježeno je povećano zanimanje za projekte pomoći izbjeglicama iz Ukrajine. Konačno, ali ne manje važno, znatan broj projekata odnosio se i na okoliš i klimatske promjene (397), zelene vještine (267) te demokraciju i uključivo demokratsko sudjelovanje (200).

Unatoč tom trendu, među volonterima i dalje vlada slabije zanimanje za projekte solidarnosti, a i informiranost o tim projektima također je relativno niska (vidjeti 6.1.).

U povratnim informacijama koje su dostavili dionici također se ističe da je minimalni broj od pet sudionika u projektima solidarnosti previsok. To bi se moglo riješiti snižavanjem praga na tri ili četiri osobe u sljedećem programskom razdoblju. Nadalje, nekoliko organizacija smatra da bi se minimalna dobna granica za projekte solidarnosti (unutar zemlje) mogla spustiti na 16 godina, budući je za aktivnosti sudjelovanja mladih u okviru programa Erasmus+ postavljena granica od samo 13 godina.

4.3. Aktivnosti umrežavanja

Aktivnosti umrežavanja su aktivnosti potpore čiji je cilj poboljšati provedbu programa u kvalitativnom smislu i izgraditi tješnje veze s razvojem politika. Namjenska analiza koju je provela mreža SALTO i koja obuhvaća razdoblje 2020.–2022. jedan je od ključnih izvora za procjenu.

Na temelju informacija Odbora za planiranje jasno je da su planirane aktivnosti ravnomjerno raspoređene te obuhvaćaju program Europske snage solidarnosti općenito, potporu kvaliteti i kvalitetu te razvoj vještina i kompetencija. Međutim, neke ključne tematske aktivnosti i dalje su podzastupljene: digitalna transformacija, klimatska politika i održivost te sudjelovanje mladih.

Na te je aktivnosti prvenstveno utjecala pandemija bolesti COVID-19, budući da ih se većina morala održavati putem interneta. S jedne strane, tranzicija je bila uspješna i s njome povezane aktivnosti su zbog toga postale fleksibilnije. S druge strane, održavanje aktivnosti putem interneta utjecalo je na održavanje motivacije i predanosti sudionika. U svakom slučaju, u toj izazovnoj situaciji službenici nacionalnih agencija i aktivnosti umrežavanja pokazali su fleksibilnost i sposobnost prilagodbe nepredviđenim izazovima.

4.4. Mjere u pogledu kvalitete i potpore

Na mjere u pogledu kvalitete i potpore usmjerena je znatna pozornost, budući da se njima jamči visoka kvaliteta aktivnosti volontiranja i uvjeta za sudionike. Te mjere u prvom redu uključuju oznake kvalitete (3 987 organizacija nositelji su oznaka kvalitete), osiguranje, mogućnosti učenja jezika, sustav informatičke potpore i portal Europskih snaga solidarnosti.

Za provedbu programa ključni su djelotvorni i učinkoviti instrumenti. Za uspjeh programa općenito je potrebno poboljšati funkcioniranje informatičkih alata i pojednostaviti postupke.

Ti su zaključci potvrđeni provedenom studijom, u kojoj je 55 % nacionalnih agencija navelo da smatraju kako informatički alati za proces prijave nisu jednostavnii za uporabu. Nadalje, 45 % nacionalnih agencija smatra da se informatičkim alatima komplikira proces prijave za korisnike. Slični su postotci zabilježeni i među širim dionicima.

U informatičkim su alatima, na primjer, u sustavu mrežne jezične potpore, prisutni trajni problemi i greške. Taj je sustav od ključne važnosti jer volontere priprema za putovanje u inozemstvo. U tom su pogledu količina i kvaliteta tečajeva nekih jezika nedovoljni, a prebacivanje na Akademiju EU-a i dalje je opterećeno određenim nedostacima i potrebno ga je revidirati. S obzirom na to, samo 6,5 % širih dionika ispitanih u okviru ankete smatra da se sustavom mrežne jezične potpore poboljšava znanje jezika, dok ih je više od 50 % navelo da taj sustav smatraju neučinkovitim.

Neki sustavi, kao što je sustav PASS, nisu intuitivni i u okviru njih se ne nude osnovne funkcije poput filtriranja i pretraživanja potencijalnih podnositelja zahtjeva. Trebalo bi uvesti bolji alat za sortiranje i filtriranje kako bi se organizacijama omogućio odabir kandidata. Tehničke poteškoće prisutne su i u modulu za korisnike, kao što je, na primjer, ograničen pristup izvješćima korisnika.

Novu oznaku kvalitete potrebno je još pojednostavniti, posebno cijeli postupak dobivanja te oznake. Posebno bi trebalo skratiti i pojednostaviti obrazac zahtjeva, koji bi trebao biti dostupan na svim jezicima EU-a. Nadalje, organizacije bi pozdravile češće rokove i kraće vrijeme za ponovnu akreditaciju. Potrebno je više podataka o tome jesu li se neke organizacije propustile ponovno prijaviti i/ili dobiti oznaku u usporedbi s prijašnjim programskim razdobljem.

Osim toga, ključno je priznavanje rezultata i kvalifikacija obrazovanja stečenih volonterskim iskustvom (Youthpass). Jedan od mogućih prijedloga je i evidentiranje tog iskustva u Europassu te poticanje visokoškolskih ustanova da dodijele ECTS bodove za volonterska iskustva, poput iskustava stečenih u okviru programa Europske snage solidarnosti. Priznavanjem rezultata i kvalifikacija obrazovanja, kvalifikacija te stručnih i životnih vještina programom Europske snage solidarnosti može se djelotvorno pridonijeti glavnim ciljevima europskog prostora obrazovanja.

5. Volontiranje za humanitarnu pomoć

U razdoblju 2021.–2027. bivši program Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a integriran je u program Europske snage solidarnosti, uz zнатне promjene u njegovu oblikovanju kako bi se mogao uklopliti kao zasebno tematsko područje: Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć. Za ocjenu provedbe humanitarnog tematskog područja nadležan je odbor DEVE. Taj je program dostupan mladima u dobi od 18 do 35 godina u trajanju od 2–12 mjeseci za pojedince odnosno 15–60 dana za timove. Njegov proračun za 2023. utvrđen je u iznosu od 6,8 milijuna EUR. U tematskom području koje se odnosi na humanitarnu pomoć do srpnja 2023. zabilježeno je više od 59 000 iskaza interesa, a najveći broj zainteresiranih pripada skupini mlađih u dobi od 18–23 godine.

Tematsko područje koje se odnosi na humanitarnu pomoć još je u ranoj fazi provedbe. U prosincu 2022. potpisani su sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava s prvih 11 odabranih konzorcija. U ožujku 2023. postali su dostupni prvi u potpunosti osposobljeni volonteri, a prvi među njima raspoređeni su na terenu u lipnju 2023. Iz tih je razloga to tematsko područje moguće tek djelomično ocijeniti.

Proces osposobljavanja volontera centraliziran je i njime upravlja Izvršna agencija za obrazovanje (EACEA). On uključuje tri faze: samoprocjenu, osposobljavanje putem interneta koje se provodi putem Akademije EU-a i osposobljavanje uživo u trajanju od pet dana. Dodjela mjesta u postupku tečajeva osposobljavanja nije ograničena na određeno razdoblje, ali zbog neočekivanog broja primljenih prijava sada samo „brzi podnositelji zahtjeva” imaju mogućnost pristupa osposobljavanju uživo. Broj mjesta za osposobljavanja uživo ograničen je uslijed neodgovarajućeg proračuna u odnosu na zanimanje, zbog čega se nakon internetskog osposobljavanja čeka do šest mjeseci na osposobljavanje uživo, pa dolazi do kašnjenja u raspoređivanju.

Nadalje, oko dvije trećine odabranih projekata za 2023. u tematskom području koje se odnosi

na humanitarnu pomoć usmjeren je na razvoj. Isto je vrijedilo za prethodni program kojim je upravljala Glavna uprava za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći. U budućim odabirima potreban je uravnoteženiji pristup koji će biti usmjeren na humanitarnu pomoć.

6. Daljnja razmatranja i preporuka

6.1. Vidljivost

Poput svih ostalih novih samostalnih programa EU-a, program Europske snage solidarnosti suočava se s poteškoćama u pogledu vidljivosti. Među potencijalnim sudionicima prisutne su brojne pogrešne predodžbe i potrebna su pojašnjenja. Europske snage solidarnosti brkaju se s programom Erasmus+ i drugim programima. Osim toga, razlike između tog programa i drugih programa volontiranja često su nejasne.

Unatoč početnim nedostacima u njegovoј provedbi, mladi su pokazali veliku potražnju za tim programom, posebno aktivnostima volontiranja, budući da proračun za te projekte utrošen u cijelosti.

Nakon dvije godine njegove provedbe moglo bi se poboljšati mogućnosti za pružanje potpore mladima u njihovim aktivnostima u okviru tog programa. Veća je potražnja za dugoročnim aktivnostima volontiranja, koje su skuplje, dok za kratkoročne projekte (projekti solidarnosti) vlada manje zanimanje.

Potrebna je bolja promocija programa i komunikacija o njemu i o dodatnim koristima od njega, na primjer, u okviru ciljanih nacionalnih kampanja o programu Europske snage solidarnosti, samostalnom programu i njegovim aktivnostima, kao što su projekti volontiranja i projekti solidarnosti, kako bi se postigla široka prepoznatljivost kakvu ima Erasmus+.

Trebalo bi pojačati i poduprijeti vidljivost kratkoročnih aktivnosti u suradnji s Europskom komisijom, nacionalnim agencijama i volonterskim organizacijama.

Veću vidljivost moglo bi se postići proglašavanjem 2025. Europskom godinom volontera, što su tijekom Konferencije o budućnosti Europe predložile različite organizacije. Tom bi se inicijativom stavio jači naglasak na volontiranje i aktivno uključivanje građana te bi se podignula razina osviještenosti o tom programu.

6.2. Proračun

Program Europske snage solidarnosti još je nov. Uz namjenski proračun koji iznosi više od 1 milijardu EUR u višegodišnjem finansijskom okviru za razdoblje 2021.–2027., program je relativno mali u odnosu na proračun programa Erasmus+. Unatoč tome, sudjelovanje u programu premašilo je prvobitna očekivanja i potrebno je odgovarajuće financiranje.

Profil ukupnog proračuna u iznosu od 1,033 milijarde EUR za razdoblje 2021.–2027. relativno je linearan i paušalan. Uz najviše 20 % za volontiranje unutar zemlje, okvirno je 94 % proračuna raspoređeno za projekte volontiranja i solidarnosti, a 6 % za volontiranje u okviru Tijela za humanitarnu pomoć. Ti su pokazatelji proračunskih linija ispunjeni.

U prve dvije godine izvršenja proračuna bilo je prisutno nekoliko izazova: kasno donošenje

pravne osnove programa, pandemija bolesti COVID-19, ruska vojna agresija na Ukrajinu te nakon toga visoke stope inflacije u EU-u.

Sve nacionalne agencije, volonterske organizacije i ostali dionici iznijeli su zajednički zahtjev da se povećaju godišnji proračun, džeparac i ostali proračunski rashodi kako bi se osigurala dovoljna finansijska sredstva za upravljanje programom.

U studiji se navodi da je samo 30 % nacionalnih agencija zadovoljno ukupnim proračunom dostupnim u njihovoj državi, dok ih je 20 % izjavilo da nisu ni zadovoljne ni zadovoljne, 25 % ih je izjavilo da su donekle nezadovoljne, a 25% da su vrlo nezadovoljne. Povratne informacije dobivene od širih dionika bile su prilično negativne.

Stoga je povećanje proračunskih sredstava dodijeljenih programu najhitnije pitanje. Jasno je da se visoka potražnja za skupljim dugoročnim aktivnostima, veće cijene uzrokovane inflacijom i drugi proračunski aspekti programa ne mogu podmiriti u okviru trenutačnog proračuna programa i njegovih paušalnih stopa.

U tom je pogledu uvedeno preispitivanje jediničnih troškova za bespovratna sredstva za 2023., koje je itekako dobrodošlo. Međutim, trend paušalnih stopa za sljedeće godine i dalje je problem. Potrebne su više stope za organizacijsku potporu i džeparac od uvedenih paušalnih stopa, posebno s obzirom na rastuću inflaciju.

Dostupni podaci za prve dvije godine aktualnog programskog razdoblja upućuju na vrlo veliku potražnju i stopu apsorpcije od 100 % povezanu s visokim razinama prekomjernog upisa. Čak je i 2022., uz dodatna sredstva u iznosu od 3 milijuna EUR za aktivnosti Europske godine mlađih, završila s izvršenjem proračuna u preuzetim obvezama od 100 %. Prvi rezultati plaćanja mogu se očekivati krajem 2023.

Broj osoba kojima je moguće pružiti potporu uz raspoloživi proračun manji je od očekivanog. To je prvenstveno posljedica nejednakе raspodjele kratkoročnih i dugoročnih aktivnosti (vidjeti odjeljak 4.6.1.), s obzirom na to da je trošak kratkoročnih aktivnosti (od dva tjedna do dva mjeseca) u procjeku oko 8-10 puta manji od troška dugotrajnijih mobilnosti.

Bilo bi dobrodošlo osigurati nositeljima oznaka redovito financiranje za svrhe dugoročnog planiranja, budući da je organizacijama potrebna finansijska sigurnost, na primjer u obliku paušalnih obveza ili kvota u razdoblju od nekoliko godina.

Potrebno je više podataka o aktualnoj gornjoj granici finansijskih sredstava organizacija za troškove koordinacije. Dionici su zatražili da se poveća aktualna najviša granica financiranja kako bi program postao privlačniji većim organizacijama i mrežama.

Nadalje, preporučili su i da bi trebao postojati minimalan iznos koji organizacije domaćini isplaćuju svojim partnerima / organizacijama pošiljateljicama, na primjer za organizaciju priprema, osposobljavanja ili drugih aktivnosti.

Očita je potreba za centraliziranim pozivima kako bi se u okviru programa iskoristio potencijal europskih organizacija i mreža. Te su organizacije pozvale na uvođenje posebnih centraliziranih bespovratnih sredstava pod upravom EACEA-a kojima bi se njima i njihovim mrežama omogućila prijava na pojedinačne projekte volontiranja i solidarnosti. Od takvih organizacija i mreža paneuropskog karaktera ne bi se trebalo zahtijevati da u centraliziranim

zahtjevima za bespovratna sredstva dokažu svoj lokalni utjecaj.

Među nacionalnim agencijama postoje neusklađenosti u pogledu načina obrade zahtjeva koje dodatno pridonose problemima u vezi s proračunom. Također bi trebalo zajamčiti veću fleksibilnost na način da se nacionalnim agencijama omogući prijenos neiskorištenih sredstava u granicama utvrđenim u Finansijskim uredbama.

Općenito je jasna potreba za odgovarajućim financiranjem tog programa kako bi se zadovoljile potrebe velikog broja sudionika te pojačale njegove aktivnosti i potpora.

7. Zaključak

Nakon samo tri godine provedbe važno je staviti naglasak na praćenje, ukazati na probleme i ocijeniti prve ishode. Program Europske snage solidarnosti jedinstveni je europski program u okviru kojeg se provode projekti volontiranja i solidarnosti. Riječ je o relativno novom programu te je posljedično prisutan određen broj nedostataka u nekoliko područja.

Međutim, prerano je za ocjenjivanje njegove provedbe i uspješnosti tijekom cijelog programskog razdoblja 2021.–2027. Predstojeće preispitivanje višegodišnjeg finansijskog okvira u sredini programskog razdoblja trebalo bi biti dovršeno do kraja 2024. i u okviru tog preispitivanja na odgovarajući će se način razmotriti spomenuta problematična područja programa, uz savjetovanje sa svim zainteresiranim stranama.

Uoči sljedećeg programskog razdoblja trebalo bi razmotriti nekoliko novih aspekata kao što je mogućnost kombiniranja volontiranja, volontiranje putem interneta ili u mješovitom obliku te uključiviji i fleksibilniji pristup s manje birokracije.

Europske snage solidarnosti imaju potencijal da postanu najuspješniji instrument EU-a u području solidarnosti i volontiranja. S obzirom na to, najvažnije je da će tom programu biti potreban dovoljan proračun za ispunjavanje očekivanja i potražnje.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi programa Europske snage solidarnosti za razdoblje 2021.–2027. (2023/2018(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 165. stavak 4., članak 166. stavak 4. i članak 214. stavak 5.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koju je EU ratificirao 2010.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2018/1475 i (EU) br. 375/2014¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Erasmus+: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013² („Erasmus+”),
- uzimajući u obzir Smjernice za provedbu Strategije o uključivanju i raznolikosti za programe Erasmus + i Europske snage solidarnosti, objavljene 29. travnja 2021.,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 5. travnja 2022. o mobilnosti mladih volontera diljem Europske unije³,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća i predstavnika država članica, koji su se 5. lipnja 2019. sastali u okviru Vijeća, o utvrđivanju smjernica o upravljanju dijalogom EU-a s mladima – Strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.⁴,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020.–2025.” (COM(2020)0152),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. srpnja 2020. naslovljenu „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost” (COM(2020)0274),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. rujna 2020. naslovljenu „Unija

¹ SL L 202, 8.6.2021., str. 32.

² SL L 189, 28.5.2021., str. 1.

³ SL C 157, 11.4.2022., str. 1.

⁴ SL C 189, 5.6.2019., str. 1.

ravnopravnosti: Akcijski plan EU-a za antirasizam za razdoblje 2020.–2025.” (COM(2020)0565),

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021. – 2027. – Prilagodba obrazovanja i osposobljavanja digitalnom dobu” (COM(2020)0624),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025. (COM(2020)0625),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. studenog 2011. naslovljenu „Akcijski plan za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021. – 2027.” (COM(2020)0758),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava” (COM(2021)0102),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. ožujka 2021. naslovljenu „Strategija EU-a o pravima djeteta” (COM(2021)0142),
- uzimajući u obzir Odluku (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mlađih (2022.)⁵,
- uzimajući u obzir Odluku (EU) 2023/936 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o Europskoj godini vještina⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. rujna 2020. o učinkovitim mjerama za ekologizaciju programa Erasmus+ i Kreativna Europa te Europskih snaga solidarnosti⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. veljače 2021. o utjecaju bolesti COVID-19 na mlade i sport⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2022. o ulozi kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. travnja 2022. o provedbi mjera u području građanskog odgoja¹⁰,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2022. o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025. mikrokvalifikacije, individualni računi za učenje i učenje za održiv okoliš¹¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. lipnja 2022. o provedbi mjera uključivanja u

⁵ SL L 462, 28.12.2021., str. 1.

⁶ SL L 125, 11.5.2023., str. 1.

⁷ SL C 385, 22.9.2021., str. 2.

⁸ SL C 465, 17.11.2021., str. 82.

⁹ SL C 347, 9.9.2022., str. 15.

¹⁰ SL C 434, 15.11.2022., str. 31.

¹¹ SL C 479, 16.12.2022., str. 65.

okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2014.–2020.¹²,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2022. o utjecaju obustave obrazovnih, kulturnih i sportskih aktivnosti te aktivnosti za mlade zbog pandemije bolesti COVID-19 na djecu i mlade u EU-u¹³,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2022. o nasljeđu Europske godine mladih 2022.¹⁴,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) Odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje (A9-0308/2023),
- A. budući da su Europske snage solidarnosti samostalan program osmišljen kako bi se mladima otvorile nove mogućnosti za poduzimanje aktivnosti volontiranja u područjima povezanima sa solidarnošću te za osmišljavanje i izradu projekata u području solidarnosti;
- B. budući da bi aktivnosti solidarnosti trebale predstavljati europsku dodanu vrijednost i biti korisne zajednicama te da bi se njima trebao poticati osobni, obrazovni, društveni, građanski i profesionalni razvoj sudionika; budući da je volontiranje unutar i izvan EU-a iskustvo koje obogaćuje u kontekstu neformalnog i informalnog učenja, uz istodobno promicanje solidarnosti, europskih vrijednosti i jednakih mogućnosti;
- C. budući da su učinci pandemije bolesti COVID-19 utjecali na aspekt mobilnosti programa i odgodili nekoliko projekata; budući da nije bilo utjecaja na zanimanje za taj program zbog čega je došao do izražaja njegov potencijal i dokazala se važnost angažmana mladih u aktivnostima solidarnosti na terenu, uključujući mješovito volontiranje;
- D. budući da su se u okviru programa Europske snage solidarnosti stvorile mogućnosti za preusmjeravanje aktivnosti kako bi se pružila potpora izbjeglicama iz Ukrajine te je uvedena posebna politička aktivnost za doprinos pružanju pomoći i potpore ukrajinskim izbjeglicama;
- E. budući da su mjere u pogledu kvalitete i potpore neophodne za pružanje visokokvalitetnih aktivnosti volontiranja; budući da su u provedbi tih mjer prisutne brojne poteškoće; budući da su za provedbu tog programa ključni djelotvorni i učinkoviti instrumenti;
- F. budući da je vidljivost tog programa i dalje relativno niska, posebno među regionalnim i lokalnim organizacijama mladih; budući da se Europska godina mladih 2022. pokazala jedinstvenom prilikom za jačanje vidljivosti tog programa; budući da je stoga nužno izdvojiti dostatna sredstva za šire promicanje programa i stvaranje poznatljivog

¹² SL C 32, 27.1.2023., str. 58.

¹³ SL C 125, 5.4.2023., str. 44.

¹⁴ SL C 167, 11.5.2023., str. 83.

brenda;

- G. budući da rad s mladima i obrazovanje osoba koje rade s mladima nisu priznati u svim državama članicama, što dovodi do razlika između programa Europskih snaga solidarnosti i drugih programa za mlade; budući da će priznavanje rada s mladima i obrazovanja osoba koje rade s mladima osigurati minimalan stupanj usklađivanja uvjeta za mlade diljem EU-a i moglo bi pozitivno utjecati na kvalitetu projekata u okviru programa Europskih snaga solidarnosti;
- H. budući da se bi prema planu u okviru programa trebale pružiti mogućnosti za najmanje 185 755 mlađih do 2027., pri čemu su dosad finansijska sredstva dodijeljena gotovo 43 000 mlađih od njih gotovo 80 000 koji su podnijeli zahtjeve; budući da se 85 % sudionika programa Europske snage solidarnosti prijavljuje za dugoročne aktivnosti volontiranja u odnosu na prvobitnu procjenu da će dugoročne aktivnosti volontiranja činiti 65 %, a kratkoročne 35 % ukupnog broja;
- I. budući da Europske snage solidarnosti imaju velik potencijal za razvoj zajedničkog europskog osjećaja pripadnosti u vidu stvaranja obrazovnih prilika za volontere kako bi postali aktivni građani, čime bi doprinijeli izgradnji boljih društava, poticanju kohezije, promicanju mira i sprečavanju nasilja;
- J. budući da je uključivanje mlađih s manje mogućnosti jedan od glavnih prioriteta politike; budući da je u razdoblju 2021.–2022. toj kategoriji pripadalo ukupno 14 060 sudionika, od čega je njih 8 622 dobilo mjesta kao pojedinačni volonteri, a 5 438 ih je dobilo mjesta u volonterskim timovima; budući da bi uključivost, među ostalim i u ruralnim područjima, trebala ostati jedan od ključnih prioriteta programa te da bi trebalo uložiti veći napor kako bi se osigurala geografska ravnoteža u sudjelovanju osoba u nepovoljnem položaju diljem EU-a; budući da bi trebalo ulagati stalne napore da se dopre do mlađih i da im se pruži potrebna potpora; budući da u nekim slučajevima dvosmislena upotreba pojma „uključivanje osoba s manje mogućnosti“ može stvoriti poteškoće i utjecati na konstruktivnu provedbu;
- K. budući da se posljednje javno dostupno godišnje izvješće Europskih snaga solidarnosti odnosi na razdoblje 2018.–2019.; budući da se u strategiji EU-a za mlade potvrđuje da su donošenje politika za mlade i izgradnja znanja koji se temelje na dokazima ključni i da doprinose široj javnoj raspravi; budući da su preglednik izrađen za strategiju za mlade i skupovi podataka dostupni na Eurostatu fragmentirani i neusporedivi te da nisu lako dostupni; budući da su podaci razvrstani prema dobi i podaci razvrstani po spolu ključni za poticanje razumijevanja potreba različitih skupina mlađih; budući da bi se osjetljivi podaci o sudjelovanju volontera trebali obrađivati u potpunosti u skladu s nacionalnim i europskim zakonodavnim okvirima o privatnosti i zaštiti osobnih podataka;
- L. budući da Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć, koje je humanitarni dio Europskih snaga solidarnosti, mlađima nudi mogućnosti stjecanja i razvoja vještina uz istodobno poticanje inovacija, otpornosti, solidarnosti i poboljšanje životnih uvjeta u društвima diljem svijeta; budući da je principijelni humanizam temelj humanitarnog volontiranja;
- M. budući da je provedba humanitarnog potprograma Europskih snaga solidarnosti još u ranoj fazi i da su prva raspoređivanja obavljena u lipnju 2023., što znači da se može

samo djelomično procijeniti;

- N. budući da velika potražnja za tim programom premašuje finansijska sredstva koja su mu dodijeljena, što u znatnoj mjeri utječe na sudjelovanje mladih i na broj projekata kojima se dodjeljuju finansijska sredstva;
 - O. budući da se mladi migranti i izbjeglice suočavaju sa strukturnim preprekama sudjelovanju u programu, posebno zbog svojeg administrativnog statusa;
 - P. budući da ne postoji stalan i strukturirani postupak u kojem bi organizacije civilnog društva sudjelovale u osmišljavanju i provedbi programa;
 - Q. budući da je važnost ciljeva programa, a to su doprinos socijalnoj koheziji, poticanje razumijevanja među Euroljanima i sprečavanje sukoba putem solidarnosti, dokazala vrijednost programa Europskih snaga solidarnosti kao samostalnog programa koji zaslužuje veći proračun kako bi mogao ostvariti svoj stvarni potencijal; budući da je profil ukupnog proračuna za razdoblje 2021.–2027. u iznosu od 1,033 milijarde EUR paušalan i da se njime ne mogu podmiriti visoka potražnja, rastući troškovi života, stope inflacije i drugi izazovi; budući da proračunska ograničenja mogu našteti kvaliteti i uključivosti projekata i da zbog njih program može postati manje privlačan;
1. podsjeća Komisiju, države članice, nacionalne agencije i volonterske organizacije da provode i razvijaju program Europske snage solidarnosti u skladu s mjerama i aktivnostima koje su za njega utvrđene te da istovremeno doprinesu pojednostavljenju postupaka i povećanju vidljivosti;
 2. poziva Komisiju i nacionalne agencije da pojačaju redovitu razmjenu najboljih praksi, pojačaju zajedničko razumijevanje postupaka programa, prodube suradnju i poboljšaju promicanje programa; naglašava da bi svi relevantni dionici, među njima i oni na lokalnoj i regionalnoj razini, trebali biti uključeni u redovito savjetovanje o pitanjima za koja su nadležni; naglašava da je važno osigurati da sredstva budu dostupna raznolikom spektru organizacija; preporučuje da se nastavi s praksom redovitih zasjedanja savjetodavnog vijeća sa stručnim i iskusnim dionicima, uključujući organizacije mladih, kojima koordinira resursni centar Europskih snaga solidarnosti;
 3. apelira na Komisiju, države članice, nacionalne agencije i uključene organizacije da podignu razinu osviještenosti o programu i njegovim pojedinačnim tematskim područjima kako bi se nastavilo jačati njegov brend i kako bi se doprlo do većeg broja organizacija mladih i mladih, osobito do osoba u najnepovoljnijem položaju u društvu, uključujući osobe s invaliditetom i one s manje mogućnosti; poziva Komisiju da pruži nacionalnim agencijama stručno znanje i smjernice kako bi im se omogućilo promicanje programa; ističe da učinkovita komunikacija, ciljane mjere potpore, redovito praćenje i izvješćivanje imaju važnu ulogu u tom pogledu; ističe da se pojačana komunikacija i veća osviještenost o programu moraju dopuniti povećanim proračunom kako bi se obuhvatili novi podnositelji zahtjeva i izbjegla niska stopa uspješnosti;
 4. poziva nacionalne agencije da razviju i provedu prilagođenje komunikacijske aktivnosti kako bi se doprlo do mladih i da istodobno osiguraju da su razumljive i pristupačne kako bi se iskoristio potencijal organizacija mladih, posebno onih koje vode mladi s manje mogućnosti ili koje rade s njima, te kako bi se povećala potpora koju pružaju podnositeljima zahtjeva; naglašava važnost pokretanja informativne kampanje posebno

usmjereni na tu publiku kako bi se povećala razina osviještenosti i kako bi se na odgovarajući način osmislili obvezni programi ospozobljavanja;

5. smatra da bi predstojeća 10. obljetnica programa, koja će se obilježiti 2026., te mogućnost da se 2025. proglaši Europskom godinom volontera trebali poslužiti kao prigoda za daljnje povećanje vidljivosti volontiranja i mogućnosti za aktivan angažman mlađih jer je obilježavanje godine volontera posebno važno nakon niza kriza u Europi u kojima se pokazala neizmjerena vrijednost volontera i njihova rada;
6. ukazuje na manje zanimanje za projekte solidarnosti i njihovu manju vidljivost, što dovodi do neravnomjerne raspodjele proračuna; poziva Komisiju, nacionalne agencije i volonterske organizacije da promiču kratkoročne aktivnosti;
7. napominje da je pandemija bolesti COVID-19 pokazala da bi program trebao biti otporniji imajući u vidu slučajeve više sile; napominje da se potrebe mlađih i društveni trendovi mijenjaju; poziva Komisiju da istraži nove formate volontiranja za sljedeće programsko razdoblje poput volontiranja u nepunom vremenu ili mješovitog volontiranja, te da sudionicima i organizacijama osigura dostatan proračun; naglašava da se ti formati mogu koristiti kao vrijedna dopuna fizičkoj mobilnosti u posebnim situacijama, ali ne pružaju istu kvalitetu doživljaja i koristi te nisu zamjena za konstruktivnu interakciju na terenu;
8. smatra da su aktivnosti unutar zemlje značajne za mlade s manje mogućnosti; poziva Komisiju da u sljedećem programskom razdoblju snizi dobnu granicu za aktivnosti unutar zemlje i smanji obvezni minimalni broj sudionika po projektu solidarnosti za njih, koji trenutačno iznosi pet, u skladu s primjerom aktivnosti sudjelovanja mlađih u okviru programa Erasmus+;
9. apelira na Komisiju i države članice da ojačaju europsku građansku mobilnost ili transnacionalne volonterske kapacitete Europskih snaga solidarnosti, čime će djelovati kao pokretačka sila za suradnju i priznavanje između nacionalnih programa volontiranja ili građanskih službi koje nude europska iskustva mobilnosti;
10. prepoznaže da su potporne organizacije ključne za pripremu volontera, ali napominje da je njihova uloga i dalje nejasna; poziva Komisiju da prepozna i ojača posebnu potpornu ulogu organizacija sudionica, da im pruži finansijske poticaje te da njihovo sudjelovanje u djelovanjima u području volontiranja učini obveznim;
11. smatra da bi organizacije koje nude potporu trebale imati mogućnost održavanja pripremnih seminara za svoje volontere i da bi organizacije trebale moći odabrati hoće li njihovi volonteri sudjelovati u seminarima koje organiziraju one same ili nacionalne agencije; naglašava važnost odgovarajućeg ospozobljavanja za volontere koji su se obvezali raditi s ranjivim osobama, posebno djecom; naglašava da je potrebno olakšati administrativne postupke, posebno za manje organizacije i organizacije koje još nisu sudjelovale u europskim programima; poziva Komisiju da podnositeljima zahtjeva izda dodatne detaljne smjernice i pruži dodatnu tehničku pomoć kako bi se izbjeglo obeshrabrvanje organizacija od sudjelovanja u programu;
12. pozdravlja uključive ciljeve programa i smjernice za provedbu za njegovu Strategiju o uključivanju i raznolikosti; potiče Komisiju i države članice da Strategiju provedu s najvećom pažnjom i pozornošću, posebno da podrže organizacije pri dopiranju do većeg

broja sudionika s manje mogućnosti i da pažljivo prate njezinu provedbu; poziva Komisiju i nacionalne agencije da pojačaju potporu podnositeljima zahtjeva i da osmisle mehanizme i alate kojima bi se osiguralo učinkovito i konstruktivno uključivanje osoba s manje mogućnosti, osobito olakšavanjem umrežavanja organizacija koje rade s tim skupinama i ponudom tečajeva osposobljavanja i jezičnih tečajeva, osiguranja, administrativne potpore i potpore sudionicima nakon aktivnosti;

13. poziva Komisiju da razmotri mogućnost donošenja fleksibilnijeg pristupa pojedinačnom volontiranju te da sudionicima omogući kombiniranje različitih država, područja aktivnosti i iskustava; primjećuje neadekvatnost postojećih alata za pretraživanje i povezivanje na platformi, koji ne omogućuju dovoljno iskorištavanje njezina potencijala;
14. poziva Komisiju i države članice da uključe posebne inicijative za volontere EU-a kako bi doprinijeli poslijeratnoj obnovi Ukrajine;
15. poziva Komisiju da osigura ispravno funkcioniranje digitalnih alata i sustava koji se trenutačno upotrebljavaju za upravljanje programom i njegovu provedbu i iskorištavanje njihovog punog potencijala te poziva Komisiju da bez odgode pristupi rješavanju stalnih ozbiljnih problema s informatičkim alatima Europskih snaga solidarnosti, koji su znatna prepreka sudjelovanju manjih organizacija i mlađih s manje mogućnosti, ali i svih ostalih vrsta korisnika; poziva Komisiju da pojednostavni postupak za informatičke alate i učini ga pristupačnim svim skupinama te prilagođenijim korisnicima, kao i da ispita informatičke alate u dovoljno zahtjevnim okolnostima prije njihovog daljnog uvođenja; napominje da su slični problemi s informatičkim alatima prisutni i u slučaju programa Erasmus+ i drugih programa koje finansira EU;
16. ustraže u tome da volontiranje u okviru Europskih snaga solidarnosti mora uključivati komponente učenja i osposobljavanja; konstatira da se na građanski odgoj izravno odnosio vrlo mali broj mjera; poziva da volonteri prodube znanje o Europskoj uniji, među ostalim slušanjem modula o europskom građanstvu, koji bi se trebao pohađati kao tečaj osposobljavanja prije ili tijekom sudjelovanja u programu solidarnosti, kako bi se ojačala europska dodana vrijednost programa; poziva Komisiju da produbi iskustvo sudjelovanja u programu solidarnosti poticanjem volontera da posjete mjesta sjećanja u zemlji domaćinu, posebno lokacijama od posebne važnosti za povijest EU-a;
17. poziva Komisiju da poboljša količinu i kvalitetu mrežne jezične potpore za sudionike, da u sustav za upravljanje angažmanima i potporu ugradi bolje alate za sortiranje i filtriranje, da pojednostavni i skrati proces prijave za novu oznaku kvalitete, da utvrdi češće rokove za ponovnu akreditaciju te da skrati vrijeme potrebno za ponovnu akreditaciju i smanji s njome povezano administrativno opterećenje;
18. podsjeća na važnost prikupljanja i dostavljanja podataka za procjenu i razglasavanje učinka programa te stavljanja na raspolaganje podataka o njegovoj provedbi, uz potpuno poštovanje temeljnih prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka, uključujući podatke o sudionicima, razvrstane prema relevantnim kategorijama kao što su dobna skupina ili spol te vrstama organizacija koje sudjeluju u programu;
19. poziva Komisiju i države članice da olakšaju proširenje uzajamnog priznavanja rezultata i kvalifikacija obrazovanja stečenih volounterskim aktivnostima, uključujući meke i profesionalne vještine, njihovim unošenjem u Europass, poticanjem

visokoškolskih ustanova da za te aktivnosti dodjeljuju bodove, među ostalim u okviru Europskog sustava prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS bodovi) i Europskog sustava bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET bodovi) te, ako je to moguće, evidentiranjem volonterskih iskustava u obliku digitalnih kvalifikacija ili mikrokvalifikacija; poziva na veću suradnju s obrazovnim ustanovama u stvaranju tih sinergija; ponavlja da volontiranje nije zamjena za pripravništvo ili zaposlenje niti se smije izjednačavati sa zaposlenjem;

20. ističe da je potrebno poduprijeti prijelaz volontera na tržište rada; u tom kontekstu naglašava potrebu za povećanjem sredstava za dugoročnu potporu i izgradnju kapaciteta ranjivih volontera;
21. poziva Komisiju i države članice da unaprijede priznavanje rada s mladima, obrazovanja osoba koje rade s mladima i neformalnog obrazovanja kako bi se uskladili uvjeti osoba koje rade s mladima diljem EU-a;
22. poziva Komisiju i države članice da uvedu posebnu kategoriju viza za sudionike programa Europske snage solidarnosti iz zemalja izvan šengenskog prostora, budući da im organizacije domaćini ne mogu pružiti pomoć u ishođenju viza;

Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć

23. naglašava važnost volontiranja u operacijama humanitarne pomoći u promicanju europskih vrijednosti, zajedno s temeljnim humanitarnim načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti, pristupa „nenanošenja štete” te na temelju Europskog konsenzusa o humanitarnoj pomoći, koji pruža okvir za odgovor EU-a na humanitarne krize; podsjeća da, kako je definirano u „Velikom dogovoru”, programi volontiranja EU-a u humanitarnom kontekstu moraju funkcionirati u skladu s programom lokalizacije;
24. pozdravlja poboljšanja u usporedbi s inicijativom Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, posebno u pogledu pojednostavljenog finansijskog izvještavanja i trajanja dostupnih projekata;
25. pozdravlja velik broj mladih zainteresiranih za potprogram humanitarne pomoći, s više od 42 000 iskaza interesa do svibnja 2023.;
26. poziva Komisiju da i dalje ističe važnost odgovarajućeg osposobljavanja, sigurnosti i zaštite volontera, što bi trebalo podlijegati redovitoj razmjeni informacija i procjeni rizika, posebno u područjima koja se smatraju nestabilnim;
27. zabrinut je zbog dugotrajnog postupka odabira volontera, posebno u pogledu vremena čekanja na obvezno osposobljavanje uživo, što bi moglo dovesti do odustajanja kandidata i gubitka interesa; naglašava da bi volonteri trebali moći imati završeno obvezno osposobljavanje na početku upućivanja kako bi mogli brže početi s radom; naglašava, međutim, da se postupak odabira mora provoditi uz potpuno poštovanje načela nediskriminacije i jednakosti; naglašava da je potrebno osigurati učinkovit odabir, osposobljavanje i upućivanje volontera kako bi se brže odgovorilo na lokalne potrebe i poboljšala potpora lokalnim organizacijama; naglašava da humanitarne operacije zahtijevaju odgovarajuću fazu učenja i osposobljavanja prilagođenu lokalnom kontekstu, koja mora biti u skladu s načelima humanitarne pomoći i povezana s

projektima u kojima će sudjelovati volonteri, u korist volontera i organizacija domaćina; u tom kontekstu naglašava vrijednost lokalnog osoblja i volontera kako bi se osigurao kontinuitet rada u organizacijama; ustraje u tome da humanitarni volonteri ne bi smjeli zamijeniti ili duplicirati rad nacionalnog osoblja u organizacijama domaćinima ili obavljati uloge koje bi mogli popuniti lokalni volonteri, već umjesto toga ojačati rad nacionalnog osoblja i lokalnih volontera;

28. uviđa potrebu za pažljivom i ispravnom provjerom organizacija koje sudjeluju u programu, kako u pogledu sigurnosti sudionika tako i radi pružanja kvalitetnog osposobljavanja u području vještina; poziva Komisiju da organizacijama koje su imale oznaku u okviru inicijative Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a i organizacijama koje su potpisnice okvirnog sporazuma o partnerstvu između nevladinih organizacija i Glavne uprave Komisije za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći omogući korištenje pojednostavljenog postupka za dobivanje oznake kvalitete koja se zahtijeva novim programom; prima na znanje složenost postupka prijave za oznaku kvalitete, posebno za humanitarnu komponentu i za organizacije koje nisu upoznate s programima financiranja EU-a;
29. napominje da je oko dvije trećine odabralih projekata za 2023. usmjereno na razvoj; poziva na uravnovezeniji pristup budućim odabirima koji je u većoj mjeri usmjerен na humanitarnu pomoć; poziva Komisiju da razmotri mogućnost revizije Uredbe kako bi se omogućilo volontiranje u sigurnim zonama zemalja pogodjenih sukobima, podložno jasnim protokolima o sigurnosti i zaštiti, odgovarajućem osposobljavanju, provjerama podobnosti ili drugim mjerama kako bi se zajamčila sigurnost volontera i ispunjavanje obveze skrbi za volontere tijekom svih faza volonterske aktivnosti; ustraje u tome da upućivanje volontera bude usmjereno na pripravnost za katastrofe i oporavak nakon katastrofe, u kojima su uvjeti povoljniji za pristup i učinak bez rizika od negativnog utjecaja na potporu koju redovno humanitarno osoblje pruža pogodenom stanovništvu;

Proračun programa Europske snage solidarnosti

30. poziva Komisiju i države članice, s obzirom na to da potražnja za Europskim snagama solidarnosti nije zadovoljena, da su sve glasniji pozivi na solidarnost nakon kriza koje se ponavljaju i da su mjere za poticanje mira i sprečavanje sukoba troškovno učinkovite, da za Europske snage solidarnosti osiguraju odgovarajući proračun kojim će se moći odgovoriti na sve veće zanimanje za program te da omoguće veću fleksibilnost u dodjeli proračunskih sredstava među različitim komponentama projekata kako bi se u okviru programa moglo rješavati neočekivane izazove, kao što su porast inflacije i veći životni troškovi; u tom pogledu poziva na to da se proračun za Europske snage solidarnosti u sljedećem višegodišnjem finansijskom okviru (2028.–2034.) najmanje udvostruči;
31. poziva Komisiju da riješi problem kašnjenja u financiranju bespovratnih sredstava i predlaže stvaranje centralizirane platforme na kojoj nositelji bespovratnih sredstava mogu učitati izmjene ugovora i time izbjegći kašnjenja u provedbi projekata;
32. traži od Komisije da procijeni mogućnosti za integriranjiji pristup aktivnostima mladih u svim programima EU-a; poziva Komisiju da olakša stvaranje veće sinergije s drugim programima EU-a, posebno s Erasmusom+ i Obzorom Europa, te da istraži mogućnosti povećanja sinergije s Europskim socijalnim fondom i mjerama EU-a za pomoć u slučaju katastrofa;

33. poziva Komisiju da riješi druga pitanja povezana s proračunom, poput neusklađenosti nacionalnih agencija u pogledu obrade zahtjeva, uspostavom posebnih centraliziranih bespovratnih sredstava kojima će upravljati Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu za pojedinačne projekte volontiranja i solidarnosti za europske organizacije i mreže, preporučivanjem minimalnog iznosa koje će organizacije domaćini isplaćivati svojim partnerima / potpornim organizacijama, ukidanjem ili povećanjem trenutačne gornje granice finansijskih sredstava za troškove koordinacije, prilagodbom paušalnih stopa i jednokratnih iznosa kako bi se uzeli u obzir inflacija, zemlja u kojoj se projekt provodi te socijalni i gospodarski kontekst potencijalnih podnositelja zahtjeva, kao i osiguravanjem redovitog financiranja za nositelje oznaka kvalitete za svrhe dugoročnog finansijskog planiranja; smatra da će se tim mjerama pomoći organizacijama i nacionalnim agencijama da pruže više mogućnosti i ostvare potencijal programa;

◦◦◦

34. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, nacionalnim agencijama te organizacijama mladih i volonterskim organizacijama.

**PRILOG: POPIS SUBJEKATA ILI OSOBA
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE**

Sljedeći popis sastavljen je na potpuno dobrovoljnoj osnovi i pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice. Izvjestiteljica je tijekom pripreme izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Europski volonterski centar
Mreža organizacija Europske volonterske službe
Europski forum mladih
Studentska mreža Erasmus
Resursni centar Europskih snaga solidarnosti SALTO/OeAD
Češka nacionalna agencija za međunarodno obrazovanje i istraživanje
JUGEND für Europa, njemačka nacionalna agencija
Volonterski centar Gdansk
Compagnons Batisseurs
Mreža ekumenske đakonske godine
COMECE

MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ

upućeno Odboru za kulturu i obrazovanje

o provedbi trenutačnih Europskih snaga solidarnosti za razdoblje 2021. – 2027.
(2023/2018(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje (*): Beata Kempa

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć, koje je humanitarni dio Europskih snaga solidarnosti, mladima nudi mogućnosti stjecanja i razvoja vještina uz istodobno poticanje inovacija, otpornosti, solidarnosti i poboljšanje životnih uvjeta u društvima diljem svijeta; budući da je principijelni humanizam temelj humanitarnog volontiranja;
- B. budući da je provedba humanitarnog potprograma Europskih snaga solidarnosti još u ranoj fazi, pri čemu se prva raspoređivanja očekuju u lipnju 2023., što znači da se može samo djelomično procijeniti;
1. naglašava važnost volontiranja u operacijama humanitarne pomoći u promicanju europskih vrijednosti, zajedno s temeljnim humanitarnim načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti, pristupa „nenanošenja štete” te na temelju Europskog konsenzusa o humanitarnoj pomoći, koji pruža okvir za odgovor EU-a na humanitarne krize; podsjeća da, kako je definirano u „Velikom dogovoru”, programi volontiranja EU-a u humanitarnom kontekstu moraju funkcionirati u skladu s programom lokalizacije;
2. pozdravlja poboljšanja u usporedbi s inicijativom Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, posebno u pogledu pojednostavljenog financijskog izvještavanja i trajanja dostupnih projekata;
3. pozdravlja velik broj mladih zainteresiranih za potprogram humanitarne pomoći, s više od 42 000 iskaza interesa do svibnja 2023.; snažno podupire napore da se što učinkovitije poveća angažman ranjivih mladih ljudi, s posebnim naglaskom na osobama u najnepovoljnijem položaju u društvu, uključujući osobe s invaliditetom i one s manje mogućnostima; poziva na poduzimanje konkretnih mjeru kako bi se osiguralo da ti mlađi budu uključeni na smislen način, posebno ponudom tečajeva osposobljavanja i jezičnih

tečajeva, osiguranja, administrativne potpore i potpore nakon aktivnosti, kao i vrednovanjem znanja, vještina i kompetencija stečenih njihovim iskustvom u Europskim snagama solidarnosti; u tom pogledu naglašava važnost ciljanih komunikacijskih kampanja za stvaranje veće osviještenosti i odgovarajućeg osmišljavanja obveznih programa osposobljavanja, uključujući izgradnju kapaciteta, kako bi se ojačao njihov učinak i naknadni angažmani, osiguravajući da su oba programa dostupna svim građanima; ističe da je potrebno poduprijeti olakšavanje umrežavanja između organizacija koje rade s ranjivim mladima i organizacija sudionica u okviru Europskih snaga solidarnosti, kao i prelazak volontera na tržište rada; u tom kontekstu naglašava potrebu za povećanjem sredstava za dugoročnu potporu i izgradnju kapaciteta pri angažiranju ranjivih volontera;

4. napominje da se posljednje javno dostupno godišnje izvješće Europskih snaga solidarnosti odnosi na razdoblje 2018. – 2019.; podsjeća na važnost prikupljanja podataka i izvješćivanja kako bi se procijenio i priopćio učinak programa; potiče Komisiju da objavljuje godišnja izvješća o trenutačnom programu, uključujući, ali ne ograničavajući se na podatke razvrstane po spolu o sudionicima i vrstama organizacija koje sudjeluju u programu, među ostalim u cilju procjene njegove uključivosti;
5. poziva Komisiju da i dalje ističe važnost odgovarajućeg osposobljavanja, sigurnosti i zaštite volontera, što bi trebalo podlijegati redovitoj razmjeni informacija i procjeni rizika, posebno u područjima koja se smatraju nestabilnim;
6. zabrinut je zbog dugotrajnog postupka odabira volontera, posebno u pogledu vremena čekanja na obvezno osposobljavanje uživo, što bi moglo dovesti do odustajanja kandidata i gubitka interesa; naglašava da bi volonteri trebali moći imati završeno obvezno osposobljavanje na početku upućivanja kako bi mogli brže početi s radom; naglašava, međutim, da se postupak odabira mora provoditi uz potpuno poštovanje načela nediskriminacije i jednakosti; naglašava da je potrebno osigurati učinkovit odabir, osposobljavanje i upućivanje volontera kako bi se brže odgovorilo na lokalne potrebe i poboljšala potpora lokalnim organizacijama; naglašava da humanitarne operacije zahtijevaju odgovarajuću fazu učenja i osposobljavanja prilagođenu lokalnom kontekstu, koja mora biti u skladu s načelima humanitarne pomoći i povezana s projektima u kojima će sudjelovati volonteri, u korist volontera i organizacija domaćina; u tom kontekstu naglašava vrijednost lokalnog osoblja i volontera kako bi se osigurao kontinuitet rada u organizacijama; ustraje u tome da humanitarni volonteri ne bi smjeli zamijeniti ili duplicirati rad nacionalnog osoblja u organizacijama domaćinima ili obavljati uloge koje bi mogli popuniti lokalni volonteri, već umjesto toga ojačati rad nacionalnog osoblja i lokalnih volontera;
7. uviđa potrebu za pažljivom i ispravnom provjerom organizacija koje sudjeluju u programu, kako u pogledu sigurnosti sudionika tako i radi pružanja kvalitetnog osposobljavanja u području vještina; poziva Komisiju da organizacijama koje su imale oznaku u okviru inicijative Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a i organizacijama koje su potpisnice okvirnog sporazuma o partnerstvu između nevladinih organizacija i Glavne uprave Komisije za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći omogući korištenje pojednostavljenog postupka za dobivanje oznake kvalitete koja se zahtijeva novim programom; prima na znanje složenost postupka prijave za oznaku kvalitete, posebno za humanitarnu komponentu i za organizacije koje nisu upoznate s programima financiranja EU-a; ističe da je potrebno olakšati administrativne

postupke, posebno za manje organizacije i organizacije koje još nisu sudjelovale u europskim programima; poziva Komisiju da podnositeljima zahtjeva izda dodatne detaljne smjernice i pruži dodatnu tehničku pomoć kako bi se izbjeglo obeshrabrvanje organizacija od sudjelovanja u programu;

8. napominje da je većina podnositelja zahtjeva u dobi od 19 do 23 godine; smatra da bi trebalo ukinuti dobnu granicu kako bi se iskusnijim kandidatima s dokazanim vještinama i iskustvom u području humanitarne pomoći omogućilo sudjelovanje bez znatnog utjecaja na angažman mladih u humanitarnim operacijama; ustraje u tome da bi inicijativa trebala biti dostupna svim građanima EU-a ili osobama s dugotrajnim boravištem u EU-u koje imaju 18 ili više godina; u tom pogledu poziva Komisiju da ponovno ocijeni dobnu granicu tijekom privremene evaluacije programa;
9. napominje da je oko dvije trećine odabranih projekata za 2023. usmjereni na razvoj; poziva na uravnoteženiji pristup budućim odabirima koji je u većoj mjeri usmjeren na humanitarnu pomoći; poziva Komisiju da razmotri mogućnost revizije Uredbe kako bi se omogućilo volontiranje u sigurnim zonama zemalja pogodjenih sukobima, podložno jasnim protokolima o sigurnosti i zaštiti, odgovarajućem osposobljavanju, provjerama podobnosti ili drugim mjerama kako bi se zajamčila sigurnost volontera i ispunjavanje obveze skrbi za volontere tijekom svih faza volonterske aktivnosti; ustraje u tome da upućivanje volontera bude usmjereni na pripravnost za katastrofe i oporavak nakon katastrofe, u kojima su uvjeti povoljniji za pristup i učinak bez rizika od negativnog utjecaja na potporu koju redovno humanitarno osoblje pruža pogodjenom stanovništvu.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	20.9.2023	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	17 2 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Róza Thun und Hohenstein	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	24.10.2023	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	22 1 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilürek, Victor Negrescu, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Lucia Ďuriš Nicholsonová, Chiara Gemma, Marcel Kolaja, Salima Yenbou	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Theresa Bielowski, Isabel García Muñoz, Thomas Rudner	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

22	+
ECR	Chiara Gemma, Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Lucia Ďuriš Nicholsonová, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	Theresa Bielowski, Isabel García Muñoz, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Victor Negrescu, Thomas Rudner
The Left	Niyazi Kizilürek
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Diana Riba i Giner

1	-
ID	Christine Anderson

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani